

Denkstof: Bib en Brede School

Veerle Ernalsteen, medewerker van het Steunpunt Diversiteit & Leren (partner van het Steunpunt Gelijke Onderwijskansen)

Artikel verschenen op de website van " School en bib" (www.schoolenbibliotheek.be)

1. Inleiding

Het kinderpersbureau. Een Brede School met drie basisscholen, een jeugdbibliotheek, een buitenschoolse opvang, een buurtwerking en een instelling voor kunsteducatie organiseren een ' kinderpersbureau' . Het kinderpersbureau bestaat uit een 12-tal redacteurs uit de verschillende vijfde leerjaren van de drie scholen. Samen maken ze een krant voor de scholen en de buurt. De krant wordt gebruikt om ouders en buurtbewoners te informeren en om een extra impuls te geven aan het taalonderwijs, waarbij onderdelen uit de taalmethode worden vervangen door het werken aan en met de krant. De bibliotheek coördineert het project en is verantwoordelijk voor de inhoud van de krant en de eindredactie. Ze biedt ook ondersteuning aan de hand van achtergrondinformatie en computers met opmaaksoftware waarmee de kinderen hun reportages kunnen uitwerken. De instelling voor kunsteducatie is verantwoordelijk voor de kunstzinnige kwaliteit van de krant. De scholen werven de kinderen voor de redactie en zijn mede verantwoordelijk voor de afstemming rond het gebruik van de krant in de klas. Na drie maanden gaan nieuwe redacteurs aan de slag. Zij worden in hun taak begeleid door een drietal redacteurs van de vorige ploeg.

Het kinderpersbureau is een voorbeeld van een brede-schoolactiviteit. In dit artikel duiden we waarom en gaan we in op de relatie tussen Brede School en bib.

We beschrijven eerst onze visie op Brede School: wat is een Brede School, welke doelen streeft ze na en hoe zien een brede leer- en leefomgeving en een breed netwerk eruit? Daarna gaan we in op de wederzijdse verrijking die samenwerken met de bib binnen een

Brede School betekent. We vertrekken daarbij van de bib als bron van informatie, als ruimte waar mensen elkaar tegenkomen en als partner. Telkens doorspekt met voorbeelden, rijkelijk geplukt uit de opgegeven bronnen. Na elke voorbeeld benoemen we kort wat er zoal Brede School aan is.

2. Een visie op Brede School

2.1. Wat is een Brede School?

De visietekst op ' Brede School in Vlaanderen' vormt het referentiekader voor dit artikel. Deze visie werd ontwikkeld door het Steunpunt Gelijke Onderwijskansen in samenwerking met de sectoren Cultuur, Jeugd en Sport, Welzijn en Onderwijs.

Ze omschrijft Brede School als ' ... gericht op de **brede ontwikkeling** van alle kinderen en jongeren door het ondersteunen en/of creëren van een **brede leer- en leefomgeving** waarbinnen kinderen en jongeren een brede waaier aan leer- en leefervaringen kunnen opdoen. Om dit doel te realiseren wordt er een **breed netwerk** opgezet tussen organisaties en overheden uit de verschillende sectoren die samen het leren/leven van kinderen en jongeren mee vormgeven en ondersteunen.'

2.2. Een brede ontwikkeling?

Ieder van ons heeft een waaier aan competenties nodig om te kunnen functioneren en actief participeren in onze veranderende, complexe en pluriforme maatschappij. Neem alleen nog maar de dagelijkse vereisten op het werk. Wie zich door een paar pagina's van ' Vacature' heen worstelt weet het wel: zowel voor manager als bouwvakker tellen niet alleen ' cognitie' en ' vakmanschap' mee, maar ook vaardigheden als samenwerken in team in combinatie met zelfstandig werken, verantwoordelijkheid opnemen, initiatief nemen, taken plannen,...

Tel bij die ' werkvereisten' verder gerust de nood aan competenties als kritisch omgaan met informatie, vreedzaam samenleven, probleemoplossend denken, openstaan voor nieuwe uitdagingen, functioneel geletterd zijn, omgaan met diversiteit, een positief en realistisch zelfbeeld hebben, vlot communiceren, plezier beleven in het sporten, creatief zijn, ...

Een brede waaier aan competenties helpt kinderen en jongeren bovendien niet alleen in de toekomst hun eigen keuzes maken, maar ook in het hier en nu hun eigen weg te vinden en hun eigen ontwikkeling mee vorm te geven.

Een Brede School wil deze brede ontwikkeling mee mogelijk maken voor alle kinderen en jongeren, zonder specifieke kansengroepen uit het oog te verliezen.

Daarbij worden geen aparte activiteiten voor onderscheiden groepen beoogd. Net een mix van ervaringen, zienswijzen en ideeën binnen eenzelfde activiteit verhoogt de algemene kwaliteit van het omgaan met mekaar en het leren erbinnen. Het biedt bijvoorbeeld meer mogelijkheden om te leren omgaan met diversiteit, de eigen ervaringen uit te breiden met die van anderen, nieuwe uitdagingen te leren kennen, het eigen blikveld te verruimen, ... Dit verbreedt de leer- en leefomgeving van iedereen.

2.3. Brede leer- en leefomgeving

Kinderen en jongeren leren en leven op verschillende plaatsen: thuis, op school, in de buurt, in de sportclub, op het speelplein, onder vrienden,.... Daar spelen ze, ontdekken, oefenen, experimenteren, nemen deel, ... Of in andere termen gesteld: leren ze op uiteenlopende manieren: formeel en informeel, bewust en onbewust, gestuurd en meer spontaan, gestructureerd of minder gestructureerd, ... en beleven er plezier aan.

Het geheel vormt een brede leer- en leefomgeving voor elk kind en jongere. Een Brede School tracht deze brede leer- en leefomgeving voor alle kinderen en jongeren maximaal te ondersteunen, de mogelijkheden binnen de verschillende contexten te optimaliseren, de omgevingen waar kinderen kunnen spelen en leren uit te breiden of te verdiepen en waar nodig nieuwe kansen te creëren.

Daarnaast ligt de uitdaging van een Brede School in het verhogen van de wisselwerking tussen de verschillende leer- en leefomgevingen. Zo wordt ingespeeld op datgene wat kinderen en jongeren ' elders' hebben geleerd en beleefd. Ze leren het tevens flexibel inzetten en gebruiken in uiteenlopende situaties en contexten. Dit motiveert en versterkt het leren van alle kinderen.

Weliswaar zonder dat de Brede School de tijd en ervaringen van kinderen en jongeren zou willen gaan bepalen. Kinderen en jongeren krijgen sowieso reeds overal van alles

aangereikt en doen daar het hunne mee. Een Brede School wil kinderen en jongeren net in dat vermogen ondersteunen en meer kansen bieden.

Dit kansen bieden kan succesvoller verlopen binnen activiteiten met aandacht voor ' deelnemen ' , ' ontmoeten ' en/of ' oefenen ' .

In ' deelnemen ' zit de idee dat kinderen en jongeren mee verantwoordelijk zijn voor (een deel van) de activiteit en bijdragen aan het proces en de resultaten ervan. Ze oefenen met andere woorden mee invloed uit op die activiteit en op de maatschappelijke context. Deze invalshoek wil competenties aanspreken in onderlinge samenhang en ze verbinden met een voor de kinderen en jongeren betekenisvolle maatschappelijke context. Het accent op ' Ontmoeten ' maakt dat kinderen en jongeren in levenden lijve en binnen een betekenisvolle context kennis maken met diverse mensen, activiteiten, beroepen, leef-, werk- en woonsituaties, Ze kunnen hun blik verruimen, uitwisselen, er zelf iets aan toevoegen,...

' Oefenen ' slaat op de gelegenheid om een specifieke competentie te oefenen in een concrete context.

De drie aandachtspunten kunnen apart voorkomen of samen zoals in het ' Kinderpersbureau ' uit de Inleiding. De leerlingen nemen er actief aan deel: zij zijn zelf redacteur en leiden achteraf nieuwe redacteurs op. Ze oefenen uiteenlopende competenties in onderlinge samenhang en beïnvloeden mee hun buurt en lessen. Ze ontmoeten in het kader van hun reportages verschillende mensen. Ze werken samen met kinderen uit andere scholen. Daarbij oefenen ze zich in lay-out, opzoekingswerk, verslaggeving, interviewen, werken in team, ... voor een concrete krant. Het Kinderpersbureau zorgt bovendien voor een wisselwerking tussen verschillende omgevingen: school en buurt.

2.4. Een breed netwerk

Partners uit verschillende sectoren die een rol spelen in de omgevingen waarin kinderen en jongeren vertoeven, zoals school, kinderopvang, bibliotheek, jeugdvereniging, sportclub, ouders en jongeren zelf, ... vormen samen een breed netwerk. Ze gaan actief op zoek naar gemeenschappelijke doelen, gedeelde zorgen en gezamenlijke acties. Samen bieden ze impulsen voor een brede leer- en leefomgeving voor kinderen en jongeren om hun brede ontwikkeling op lange termijn te ondersteunen. Welke die impulsen zijn, hoe die

vorm krijgen, welke doelen, welke opportuniteiten ze aangrijpen hangt af van de lokale context.

Een Brede School vraagt van alle betrokkenen een inhoudelijke en organisatorische inzet. maar wil binnen de samenwerking voor iedereen ook een meerwaarde te creëren. Er komen bijvoorbeeld meer mogelijkheden om te werken aan de doelen voor de doelgroep. Meer en meer verschillende mensen worden bereikt en maken gebruik van het aanbod. Professionaliteit verhoogt door te leren van de andere partners,...

3. De bib en Brede School?

3.1. De bib: een bron van informatie

Levenslang en levensbreed leren en meer specifiek: lezen, leesplezier, informeren, functionele geletterdheid, ICT, ... zijn doelen waarvan de bib er alvast een hoop deelt met onderwijs en als om plezier gaat met nog heel wat andere potentiële partners binnen Brede School. Deze competenties heeft elk van ons nodig om te participeren, zich te informeren, keuzes te maken in onze samenleving. Deze opdracht van de bib sluit met andere woorden nauw aan bij de brede ontwikkeling van alle kinderen en jongeren.

Ook de manier waarop vele bibliotheken hieraan werken is verrijkend voor een brede ontwikkeling. Meer en bibliotheken nemen in plaats van een louter informerende een eerder mediërende rol op. Ze helpen kinderen en jongeren actief om 'informatievaardig' te worden: kritisch om te gaan met informatie, bronnen te vergelijken en te bekijken vanuit verschillende invalshoeken, ... Bibmedewerkers doen dit door geen zaken voor de kinderen op te zoeken, maar in plaats daarvan vragen te stellen die een beroep doen op hun zelfstandigheid. Ze helpen hen hun eigen zoekvragen te formuleren en zelf de juiste informatiebronnen te vinden. Ze kijken of het goed gaat en vragen de kinderen en jongeren of ze zelf tevreden zijn met het resultaat.

Een bib binnen kan dan ook een wezenlijke bijdrage leveren aan de lokale Brede School. Zeker wanneer bovenstaande manier van werken deel gaat uitmaken van gezamenlijke activiteiten. Bibliotheekmedewerkers overleggen bijvoorbeeld met leerkrachten en jeugdwerkers over wat zij van de kinderen mogen verwachten, over wat voor onderwerpen de jongeren willen leren. Samen stellen ze jaarlijks minstens één opdracht voor de

kinderen op. Iedere partner speelt daar een rol in. Het opzoekingwerk daarbinnen wordt begeleid door de bib.

De samenwerking verrijkt ook de bibliotheekwerking. Kinderen en jongeren komen er regelmatig over de vloer binnen een eerder formeel verband zoals opdrachten in het kader van de brede-schoolwerking. Hierdoor worden ze geprikkeld om ook in hun vrije tijd met vragen gebaseerd op hun persoonlijke interesses te komen aankloppen bij de bib. Vragen zoals: 'Ik wil de taal leren van mijn vader.', 'Hebt u het telefoonnummer van de fabriek voor colaflesjes (snoep)? We hebben het zakje gewogen en er zit minder dan 125 gram in.' of 'Waar vind ik de verkeerswet voor fietsers.?' ... De bib stimuleert zo meer 'informeel' leren, waarbinnen kinderen en jongeren vooral hun eigen keuzes maken, waar ze zelf vorm aan geven en plezier aan beleven. Voor de bib én de Brede School een waardevolle basis voor een leven lang leren.

- Het zwerfvuilproject. Dit project kadert mogelijks binnen een brede campagne voor een schone buurt. De kinderen lopen mee met de lokale ploeg van de dienst reiniging/groenvoorziening. Ze praten met hen, met milieupolitie en met buurtbewoners over afval, wat ze ervan vinden, hoe ze ermee omgaan,... De kinderen leren afval scheiden op school en thuis. Ze zetten zelf acties op om het afval op school te verminderen. Wekelijks wegen ze de vuilniszakken en maken een statistiek van hun vorderingen. Ze volgen technieklessen over zwerfvuil en recycling en maken onder begeleiding van kunstenaars fantasieobjecten van zwerfvuil. Deze objecten verwijzen naar uiteenlopende manieren van afval opruimen in de natuur (gieren, schimmels,...). Alle opzoekingwerk gebeurt in groepjes onder begeleiding van de bib. Samen met de bib stellen de kinderen een brochure op met tips om afval te voorkomen. Tijdens een slotbijeenkomst worden de objecten voorgesteld aan alle ouders en buurtbewoners. Iedereen krijgt een exemplaar van de brochure.
- Wat is hier zoal Brede School aan? De kinderen nemen actief deel. Ze ontmoeten uiteenlopende mensen over een maatschappelijk relevant onderwerp. Ze passen hun bevindingen toe op uiteenlopende manieren en verbinden meerdere vaardigheden en domeinen met elkaar. Ze oefenen invloed uit op enkele van hun eigen omgevingen en beleven er plezier aan. Partners uit meerdere sectoren

nemen een rol op en stemmen hun werking binnen de activiteit op elkaar af. Ze maken gebruik van mogelijkheden uit de lokale context.

3.2. De bib: een plaats waar mensen elkaar tegenkomen

In een bib komt doorgaans veel volk over de vloer, mensen met verschillende interesses, leeftijden, talen,... Een ideale plaats dus om in de schoot van de Brede School meer stimulansen te bieden om elkaar te 'ontmoeten'. Daardoor kunnen er plaatselijk nieuwe mogelijkheden ontstaan waar een Brede School op kan inspelen.

Dit bevordert ook de werking van de bib zelf. Hoe meer mensen er naartoe komen, hoe beter de bib haar doel levenslang en levensbreed leren voor iedereen kan bevorderen.

- De infrastructuur van de bib staat open voor tentoonstellingen van een plaatselijk fotoatelier, schrijfwedstrijden, buurtprojecten, informaticacursussen, taallessen, brede-schoolactiviteiten, ... Van de keuken wordt gretig gebruik gemaakt bij allerhande feesten. In de bib staat een hele grote tafel met koffie en kranten en prentenboeken. Bibmedewerkers houden er een babbel met de aanwezigen, over koetjes en kalfjes, over de collectie, de activiteiten in de bib en de buurt, ... De buurtwerker komt er ook regelmatig langs. De lage drempel en de mond-aan-mond-reclame lokken steeds meer mensen.

De opstelling van de leestafels en computers maken dat er gemakkelijk kan samengewerkt worden. Kinderen en jongeren komen er hun huiswerk maken. Ze worden daar door middel van de huistaakopdrachten van de scholen toe gestimuleerd. Ze maken bijvoorbeeld per twee of drie een powerpointpresentatie over een deelaspect van een gemeenschappelijk onderwerp. Elke groep moet daarvoor opzoekingswerk doen in de bib. Daar beschikken ze ook over de nodige software. Ze hebben drie weken voor de gehele opdracht. Na de opdracht zakken kleine groepjes jongeren regelmatig spontaan af naar de bib om er samen te werken aan allerhande schooltaken.

- De nieuwe bib. De bib wordt heringericht maar beschikt slechts over beperkte middelen. In de schoot van de Brede School worden er zoveel mogelijk gebruikers op verschillende manieren bij betrokken. Leerlingen van de tweede graad van de secundaire school interviewen bezoekers van de bib op verschillende uren en in

verschillende afdelingen. Ook wandelaars in de buurt van de bib worden bevroegd als potentiële gebruikers. Ze peilen naar ieders interesses en noden, verwachtingen en dromen ten aanzien van de bib. Ze geven ook aan hoe ze zelf als (mogelijke) toekomstige gebruiker de bib zien. Ze maken er een reportage over en presenteren die aan de bibmedewerkers en andere leerlingen.

Op basis van de resultaten van deze enquête gaan groepjes leerlingen van verschillende leeftijden aan de slag en werken plannen uit. De meest interessante ideeën worden op elkaar afgestemd en vormen het basisplan voor de inrichting: opstelling, kleuren, hoeken,... Via de samenwerking met een kringloopcentrum kan de bib tweedehandsmateriaal op de kop tikken. ' Gebruikers' verven mee, stellen kasten op, pakken dozen uit,...

De derde graad van de afdeling hout van de secundaire school maakt op basis van het plan van de leerlingen van de basisschool een reusachtige zitbank in de bib. De zitbank wordt een soort van ' hang-, lig, lees- en luisterplek' ,... De bedoeling is dat de kinderen er rustig kunnen lezen afgescheiden van de boekenrekken en ' uitleners' . De bib wordt zo ook ' iets van hen.' De afdeling ' elektriciteit' zorgt er voor stemmig licht, dimmers en een eenvoudig te bedienen ingebouwde muziekinstallatie.

Voor de officiële opening wil de bib een nieuwe brochure en affiche. Opnieuw wordt de scholen aangesproken. Leerlingen ontwerpen een brochure op basis van wat mensen in de oorspronkelijke enquête aangaven aantrekkelijk te vinden en de uiteindelijke realisaties. De meest aantrekkelijke brochure die het best aansluit bij haar wensen van de bib wordt gedrukt.

Het ' project' wordt zeer positief geëvalueerd door de leerlingen en de professionele partners. Om de samenwerking gaande te houden, doen de bib en de lagere scholen van de Brede School de leerlingen van de vijfde leerjaren een voorstel: dat zij zelf de jeugdbib openhouden. De leerlingen voeren in groepjes, samengesteld uit kinderen van alle betrokken scholen, om de beurt de ontleningen en inname van de jeugdbib uit. Groepjes kinderen doen suggesties voor de collectie. Ze worden hierbij begeleid door de bib. De kinderen geven bibliotheekintroductions aan andere kinderen. In samenwerking met het jeugdwerk

maakt een groepje leerlingen daarvoor een 'boekenspel'. Zo vragen ze bij introductie van de non-fictieboeken aan de nieuwe kinderen om hun lievelingsdier na te bootsen. Dan mogen alle 'dieren' mee naar de non-fictie afdeling en proberen een boek te vinden voor elkaar.

Deze activiteiten worden opgenomen in het onderwijsprogramma van de scholen. Klassen komen met een collectieve kaart tijdens de schooluren. Dit alles maakt dat alle kinderen om de drie weken in de bib komen.

- Wat is er zoal Brede School aan beide voorbeelden? Wisselwerking en ontmoeting tussen verschillende omgevingen en mensen worden gestimuleerd. Kinderen en jongeren kunnen actief deelnemen en ontmoeten binnen de activiteiten. Ze oefenen uiteenlopende competenties in samenhang, sturen dit proces zelf en beleven er plezier aan. Ze beïnvloeden op uiteenlopende manieren de inrichting van een (nieuwe) leer- en leefomgeving. De bib wordt op zich een meer stimulerende en aantrekkelijke omgeving voor iedereen. Er wordt een meerwaarde gecreëerd voor alle partners in termen van doelen, financiën, dagelijkse werking, plezier beleven aan leren en samenwerken, motivatie,...

3.3. De bib: een partner

Netwerken hebben tijd nodig om zich te ontwikkelen. Zo ook het partnerschap met de bib binnen de Brede School. Deze ontwikkeling kan op verschillende manieren gestimuleerd worden. We geven grofweg twee strategieën. Een eerste strategie is vertrekken van het bestaande lokale aanbod en dat uitbreiden, verdiepen en/of verbinden aan het aanbod van andere partners. Een tweede is samen nieuwe activiteiten opzetten met aandacht voor 'deelnemen', 'ontmoeten' en 'oefenen'. Of uiteraard een combinatie van beide strategieën. Enkele voorbeelden bij de eerste strategie:

- Bib, Kinderopvang en andere. Van bibliotheek naar speltheek. De samenwerking tussen de instellingen voor kinderopvang in de wijk, de kleuterscholen en de bib maakt dat de bib haar collectie verruimt. Ze breidt haar collectie literatuur over opvoeding van kinderen uit en zet binnen haar muren een speltheek op in nauwe samenwerking met de plaatselijke opvoedingswinkel. Naast de traditionele bibliotheekintroducties aan lagere schoolklassen introduceert de bib voortaan ook boeken bij jonge ouders. De bib brengt daartoe een bezoek aan de kinderopvang of

bezoekt de ouders thuis. Ze biedt hen bij wijze van welkomsgeschenk voor alle kinderen van één jaar een boek aan met rijmpjes en liedjes en een prentenboek voor de al iets oudere kinderen. Bij overgang naar de lagere school nodigt de bib alle kinderen uit voor een vertelling en om hun eigen zes-jaaroudboek te komen afhalen.

- Bib, Jeugdwerk en andere. Elk jaar organiseert de bib een schrijfkamp. In samenwerking met het jeugdwerk komen er ook kortere workshops schrijven. De bib publiceert de resultaten en andere eigen schrijfsels van bezoekers van de bib in een tweemaandelijks magazine. De plaatselijke secundaire school stelt voor dat hun leerlingen het magazine vormgeven met ondersteuning van een kunstencentrum. De bibliotheek neemt de coördinatie van het geheel op zich. Jaarlijks nodigt de bibliotheek een schrijver van jeugdboeken uit. Scholen wonen gewoonlijk de ‘ lezing’ bij. In de schoot van de Brede School organiseert een bibliotheek een kinderleesclub ‘ De BIEBBENDE’ . Deze kinderleesclub bestaat uit een groep van 10 kinderen die in zeswekelijkse bijeenkomsten van ruim een uur toewerken naar het schrijversbezoek. Ze bereiden zich voor op de komst van de kinderboekenschrijver. Zij lezen boeken, zoeken op internet naar informatie, bedenken vragen voor het interview en maken tekeningen bij een boek. Ze nodigen de andere klassen, leerkrachten en familieleden uit en ontvangen de schrijver en het publiek. De bijeenkomsten en het schrijversbezoek vinden plaats in de bibliotheek tijdens de schooluren.
- Wat is er zoal Brede School aan? Het netwerk gaat actief op zoek naar verbindingen tussen verschillende omgevingen en partners. Het bestaande aanbod wordt uitgebreid en is bereikbaar voor meer kinderen en jongeren. Via de magazine wordt transfer van inzichten en vaardigheden over verschillende omgevingen heen bevorderd. De kinderen beïnvloeden en sturen zelf hun leeromgeving. Hun acties betekenen iets voor anderen: medeleerlingen, leerkrachten, ouders etc. Dit opent de blik van iedereen op de brede capaciteiten van de kinderen, wat kan leiden tot nieuwe uitdagingen.

Samen nieuwe activiteiten opzetten met aandacht voor ‘ deelnemen’ , ‘ ontmoeten’ en/of oefenen’ is een tweede strategie. Een voorbeeld:

- Het forum. Een Brede School besluit om jaarlijks een forum te organiseren waaraan minimaal drie organisaties meedoen en waar een extra waarde aan toegevoegd wordt door samen te werken. Bij het organiseren van de activiteit is één van de samenwerkende partners de eindverantwoordelijke voor de ontwikkeling, uitvoering en de resultaten. Alle partners werken mee door medewerkers en middelen beschikbaar te stellen.

Het forum draait rond een centraal thema dat op verschillende manieren en door verschillende deelnemers op uiteenlopende manieren belicht wordt. Wetenschappelijke en ludieke acties, discussies, filosofische gesprekken, film,... kunnen allen deel uitmaken van het forum. Kinderen en jongeren kiezen mee het thema, staan mee in voor de voorbereiding en uitvoering en/of voor de evaluatie.

Eén forum draait rond 'Maskers'. Aanleiding is de tentoonstelling over Afrikaanse maskers in een museum vlakbij. Op school verkennen de leerlingen het thema. Naast Afrikaanse maskers duiken onder andere carnaval, clowns en verschillende functies van maskers op als deelthema.

De leerlingen brengen een bezoek aan het museum. In de twee weken die eraan voorafgaan, werken ze met prentenboeken, strips, leesboeken, informatieve boeken, cd's en films, verzameld onder begeleiding van de bibliotheek. Naderhand organiseren de instelling voor kunsteducatie en de educatieve dienst van het museum gezamenlijk activiteiten waarbij de kinderen maskers maken, posters tekenen en een verhaal schrijven of spelen met de maskers. De kinderen experimenteren met neutrale, witte maskers en leggen het verband met gevoelens en non-verbale communicatie.

Vragen bij de verschillende functies van maskers leiden tot een interview van een carnavalsgroep, zelfgemaakte dansen, rituelen bij de opening en afsluiting van het forum, ...

Het forum zelf wordt gehouden in het museum. Ouders en buurtbewoners worden uitgenodigd. De maskers en tekeningen worden er tentoongesteld, er wordt gedanst, verhalen verteld enzovoort.

- Wat is er Brede School aan? Het project heeft zoals gezegd aandacht voor actief deelnemen, ontmoeten en een waaier aan vaardigheden oefenen in onderlinge

samenhang met betrekking tot een betekenisvol onderwerp. De betekenissen worden in verschillende contexten verkend, de kinderen hechten er hun interpretatie aan en geven die door aan anderen. Het netwerk legt actief verbindingen tussen verschillende omgevingen, partners, betrokkenen bij de kinderen en bij de buurt, manieren van expressie en communicatie, ... Het gaat uit van de mogelijkheden van de lokale context en verrijkt die op haar beurt.

4. Slotwoordje

Een bib als partner in een brede-schoolnetwerk verrijkt de werking van beide. In Vlaanderen staat Brede School en bib binnen de Brede School nog in de kinderschoenen. Bovenstaande voorbeelden geven echter aan dat er heel wat mogelijk is en dat er waarschijnlijk nog meer lokaal ligt te sluimeren en te wachten op ontdekking, uitbreiding, verbinding, enzovoort.

Bronnen:

- Bibliotheek Brugse Poort, *Jaarverslag 2005*, Gent.
- *Bibliotheek en Brede School*. Workshop Conferentie Brede School april 2006, Bussum.
- Boersma, Paul (2005). *Levensecht leren in de buurt. Praktijkboek voor schoolbuurtwerk binnen het basisonderwijs*. Stichting Welzijn Westerpark, Amsterdam.
- Broekhof, Kees en Studulski, Frank (2005). *Brochure Casanova*, Sardes.
- Steunpunt GOK (2006). *Visietekst 'Brede School in Vlaanderen'*. KULeuven, Universiteit Gent.
- Strategic Co-operation in Perspective of Lifelong Learning and the Convention of the Child. *Paper at the Anglo-Scandinavian Conference 'Libraries, Learning and Life'*. 2003, Exeter.